

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
SAMARQAND DAVLAT
UNIVERSITETINING
KATTAQO'RG'ON FILIALI**

"TASDIQLAYMAN"

Diraktor:

Sh.R. Urakov

2022-yil 07.09

**O'ZBEK ADABIYOTI TARIXI
FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	200000 – San'at va gumanitar fanlar
Ta'lim sohasi:	230000- Tillar
Ta'lim yo'nalishi:	60230100–Filologiya va tillarni o'qitish: o'zbek tili

Fan/modul kodi O'AT1504		O'quv yili 2024-2025	Semestr 5,6	ECTS – Kreditlar 9	
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4	
1.	Fan nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)		Mustaqil ta'lim (soat)	Jami (soat)
	O'zbek adabiyoti tarixi	112		158	270

2. I. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad – “O'zbek adabiyoti tarixi” eng qadimgi davrlardan to XX asr oxirlarigacha, shu jumladan, mustaqillik davrida yaratilgan yuksak badiiy asarlarni, muayyan bir davrda yashab faoliyat yuritgan adabiyot namoyandalari – shoir va yozuvchilar hayoti va ijodiy merosi haqida tugal ma'lumotlar berish, adabiyot tarixini davrlashtirib o'rganish. Har bir davrga xos ijtimoiy-siyosiy, madaniy aloqalar va adabiy muhit haqida ma'lumotlar berish, shu asosda adabiyot tarixining taraqqiyot tamoyillari, o'zbek badiiy tafakkuri taraqqiyoti tadrijini o'rganishni va o'rgatishni o'z oldiga maqsad qilib qo'ygan.

Fanning vazifasi – O'zbek adabiyoti tarixining tarixiy taraqqiyot bosqichlari, har bir bosqichda yashab ijod etgan ijodkorlar asarlarini g'oyaviy-badiiy, estetik jihatdan tahlil va talqin qilish, milliy va zamonaviy adabiyotning eng nodir namunalarini o'rganishni nazarda tutadi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

I modul. Eng qadimgi adabiy yodgorliklar

1-mavzu. Eng qadimgi yozma adabiy yodgorliklar.

Adabiyot – so'z san'ati, hayotning badiiy in'ikosi ekanligi, O'zbek adabiyoti o'zbek xalqining eng qadimgi davrlardan hozirgacha bo'lgan badiiy hayotini o'rgatuvchi fan sifatida. qadimgi mif va afsonalar; qahramonlik eposi; qadimgi qo'shiq va lirik she'rlar. Eng qadimgi yozma adabiy yodgorliklar. «Avesto» Markaziy Osiyo xalqlarining mushtarak yozma yodgorligi, zardushtiylikning muqaddas kitobi ekanligi. Zardusht va zardushtiylikning paydo bo'lishi, o'z davri hayoti uchun progressivligi. «Avesto»ning saqlanib qolgan qismlari va ilmiy ahamiyati.

O'rxun-Enasoy yozma yodgorliklari. O'rxun-Enasoy yozma yodgorliklari yaratilish tarixi va tarqalish o'rni. «Kul-Tegin» va «Tunyuquq» bitiktoshlarining mazmuni, ulardagi qahramonlik, xalq mustaqilligi, yurt daxlsizligi uchun kurash motivlari va bu g'oyaning bugungi kun bilan hamohanglik jihati.

2-mavzu. Islomgacha bo'lgan davrdagi qadimgi turkiy adabiyot.

Moniylik oqimidagi qadimgi turkiy adabiyot. Budda oqimidagi qadimgi turkiy adabiyot. “Oltun yorug”ning yaratilishi, tarjimalari. Irq bitiglari - adabiy manba sifatida. “O'g'uznoma” dostoni.

3-mavzu. Ilk uyg'onish davri adabiyoti.

Xorazmiyning ilmiy faoliyati. Ahmad al-Farg'oniyning faoliyati. Forobiyning fanga qo'shgan hissasi. Ibn Sinoning adabiyotga qo'shgan hissasi. Abu Rayhon Beruniy va uning ilmiy, adabiy faoliyati. Rudakiyning O'rta Osiyo adabiy muhitidagi o'rni.

Firdavsiyning adabiyotga qo'shgan hissasi.

4-mavzu. X-XII asrlar adabiyoti. Yusuf Xos Hojib va uning "Qutadg'u bilig" asari.

Davr adabiy- madaniy hayoti. Ilm-fan, madaniyat va san'at rivoji haqida ma'lumot. "Qutadg'u bilig"-turkiy yozma adabiyotning ilk yirik adabiy namunasi sifatida. Asarning syujeti va kompozitsiyasi. Asarda markazlashgan davlat va odil shoh g'oyasining ifodalanishi. Asarda ko'mil inson qiyofasi. Asardagi qasida va to'rtliklar.

5-mavzu. Mahmud Qoshg'ariy va uning "Devonu lug'otit turk" asari. Ahmad Yugnakiy va uning "Hibatul - haqoyiq" asari." Ahmad Yassaviy va uning hikmatlar to'plami

"Devonu lug'otit turk"ning adabiyotga bevosita aloqador jihatlar: maqollar, hikmatli so'zlar, she'riy parchalar, ularning mazmun mohiyati, ularda xalq donoligi, orzuistaklariga xos jihatlari.

Ahmad Yugnakiy - o'zbek didaktik adabiyotining namoyandasi sifatida. Shoir hayoti va ijodini o'rganish tarixi. "Hibat-ul haqoyiq" asarida ijtimoiy, falsafiy va ahloqiy masalalar, tasavvufiy fikrlar. Shoir ijodining turkiy xalqlar adabiyoti rivojida o'rni.

Yassaviy hikmatlarining pandnomachilik harakter iva mazmun mohiyati. Tasavvuf falsafasi va adabiyot: tasavvuf falsafasining paydo bo'lishi, shakllanishi hamda adabiyot bilan bog'liqligi. Adabiyotda «Komil inson» timsoli.

II modul. XIII- XVI asrlar adabiyoti. Adabiy til taraqqiyoti va badiiy ijoddagi o'ziga xosliklar

6-mavzu. Pahlavon Mahmud va Rabg'uziy hayoti va ijodi.

Pahlavon Mahmudning hayoti va ijodiy merosi. Shoir ruboiylarining mavzular doirasi, timsollar tarkibi, g'oyaviy-falsafiy, badiiy xususiyatlari va mazmun mohiyati.

Rabg'uziy va uning «Qissasi Rabg'uziy» asari. Asarning mavzusi, mandariyasi. Asardagi qissa va hikoyatlar, ularning mazmun mohiyati, g'oyaviy-badiiy xususiyatlari.

7-mavzu. Xorazmiy va Sayfi Saroyi ijodi

Xorazmiy va uning «Muhabbatnoma» asari. Asar turkiy adabiyotda «noma» janrining ilk namunasi ekanligi. Asarning janrlar tarkibi, badiiy xususiyatlari.

Sayfi Saroyining hayoti va ijodiy merosi. Sayfi Saroyi lirik shoir, dostonnavis va tarjimon; she'riyati, «Suxayl va Guldursun» dostoni, «Guliston bit turkiy» asari. Ularga xos g'oyaviy-badiiy xususiyatlar.

8-mavzu. Durbek va Haydar Xorazmiy adabiy merosi

Durbek va uning «Yusuf va Zulayho» dostoni. Dostonning yaratilishi, obrazlar tizimi, g'oyaviy-badiiy xususiyatlari. Haydar Xorazmiyning hayoti va ijodiy merosi. «Gulshanul-asror» va «Gul va Navro'z» asarlari.

9-mavzu. Atoiy va Sakkokiy hayoti va ijodi

Atoiy hayotiga doir ma'lumotlar. Atoiy she'riyati, g'azallariga xos g'oyaviy-badiiy xususiyatlar.

Sakkokiy. Sakkokiy – g'azalnavis va qasidanavis shoir. G'azal va qasidalarida badiiy mahorat masalasi.

10-mavzu. Lutfiyning hayoti va adabiy merosi

Lutfiy g'azalyoti. Lutfiy g'azallarida xalqona xususiyatlar va badiiy mahorat masalasi.

Davr adabiyoti haqida yakunlovchi xulosa.

11-mavzu. Navoiyning hayoti va adabiy merosi

Navoiy lirikasi, mumtoz janrlar taraqqiyoti, soʻz qoʻllash mahorati, badiiy sanʼatlardan foydalanish mahorati, oʻzbek mumtoz adabiyoti rivojida ulkan xizmatlari. "Xamsa" asarining yaratilishi.

12-mavzu. XVI asr adabiyoti. Zahiriddin Muhammad Boburning hayoti, ijodi va sheʼriyati. «Boburnoma» tarixiy-adabiy memuar asar

Bobur-oʻzbek mumtoz adabiyotining yirik namoyandalari. Bobur hayoti va ijodini oʻrganish tarixi. Boburning hayoti va ijodiy faoliyati. Bobur-lirik shoir, adib va yirik adabiyotshunos. Shoir devonlari. Lirik merosining janr xususiyatlari, mavzu koʻlami. Obrazlar dunyosi. Badiiy tasvir vositalari.

«Boburnoma» - oʻzbek mumtoz adabiyotining nodir obidalaridan biri sifatida. Asarning qoʻlzoʻma nusxalari va nashrlari. Uning kompozitsion qurilishi, janr xususiyatlari, badiiyati.

13-mavzu. Muhammad Solih va Xoja hayoti va ijodi

Muhammad Solih hayoti va ijodiga doir maʼlumotlar. «Shayboniynoma» dostonida tarixiy haqiqatning badiiy inʼikosi. Xojaning hayoti va ijodi. «Miftohul-adl» va «Gulzor» toʻplamlaridan hikoyatlarning mavzu koʻlami, gʻoyaviy-badiiy xususiyatlari.

IV modul. XVII-XIX asrlarda ijtimoiy-siyosiy va madaniy hayotdagi oʻzgarishlar

XVII – XIX asrlar ijtimoiy siyosiy hayoti Xorazm, Qoʻqon va Buxoro xonliklarining yuzaga kelishi va ular oʻrtasidagi munosabatlarning oʻziga xosliklari bilan xarakterlanishi. Ushbu davrda bunyod etilgan meʼmorchilik yodgorliklari, yaratilgan tarixiy asarlar, davr adabiyoti haqida maʼlumotlar beruvchi tazkiranavislik, xalq ogʻzaki ijodi va «xalq kitoblari» va ularning oʻziga xos badiiyati haqida maʼlumotlar berish koʻzlanadi. Davr badiiy adabiyoti va uning janr xususiyatlari haqida maʼlumotlar beriladi.

14-mavzu. Mashrab va Huvaydo ijodiy merosi.

Mashrab hayoti va ijodiy merosi. Mashrab haqida maʼlumot beruvchi manbalar. «Devoni Mashrab» sheʼriy toʻplami, oʻzigaxos xususiyatlari, janr tabiati. Sheʼriyatida shoir dunyoqarashining uziga xosligi ifodasi, badiiy mahorat masalalari. Mashrab va Soʻfizm. «Qissai Mashrab»lar va ularda shoir siymosi.

Huvaydo hayoti va ijodiy merosi. Ijodiy merosida, xususan, sheʼriyatida shoir dunyoqarashining qirralari: odob-axloq, ilm-maʼrifat, diniy va soʻfiyona qarashlar talqini. Poetik mahorat masalalari. «Rohati dil» dostoni va uning axloqiy-taʼlimiy jihatlari.

15-mavzu. Qoʻqon adabiy muhiti. Amiriy va Gulxaniy hayoti va ijodi

Qoʻqon adabiy muhitining Oʻzbek adabiyoti tarixida tutgan oʻrni. Umarxon - Amiriy davlat arbobi, homiy va ijodkor sifatida. Amiriy devonining gʻoyaviy-badiiy mundarijasi. Umarxon qoshidagi ijodkorlar davrasining faoliyati. Amiriy hayoti va ijodiy merosiga oid manbalar va ularda mavjud maʼlumotlar.

Gulxaniy sheʼriyati va uning mazmun mohiyati. «Zarbulmasal» asari. Masal janri va «Zarbulmasal» asari. Asarning kompozitsiyasi, mazmun-mohiyati, gʻoyaviy-badiiy xususiyatlari.

16-mavzu. Uvaysiy va Nodira ijodiy merosi

Uvaysiy hayot yoʻli va ijodiy merosi. Sheʼriyati. Unda shoira dunyoqarashiga oid muhim qirralar: zamona va shoira shaxsiyati oʻrtasidagi ziddiyatlarning badiiy ifoda etilishi. Ruhيات tasviri va badiiy mahorat. Uvaysiy dostonlari.

Mohlaroyim Nodiraning hayot yoʻli va ijodiy merosi. Sheʼriyati. Shoira sheʼriyatida ruhيات tasviri va ishq talqini. Shoir badiiy mahorati.

17-mavzu. Xorazm adabiy muhiti. Muhammad Rahimxon II ning adabiy muhit rivojida o'ri. Shermuhammad Munis hayoti va ijodi

Xorazmdagi adabiy jarayon. Feruzning adabiy merosi. Tarjimai holi. Feruz- shoh va shoir. Feruz -adabiyot va san'at rahnamosi. Feruz-maorif homiysi va taraqqiyparvar. Feruz va Xorazm adabiy muhiti. Feruz lirikasi. Shor lirikasi janrlari. Feruzning badiiy mahorati. Shermuhammad Munis Xorazmiy hayoti va faoliyatiga doir ma'lumotlar. Munisning lirik shoir, tarixchi, tarjimon, murabbiy va xattot sifatidagi ijodiy merosi. «Munis ul-ushshoq» devoni, janr tabiati, g'oyaviy badiiy xususiyatlari. «Firdavs ul-iqbol», «Savodi ta'lim» asarlari, «Ravzat us-safo» tarjimasi xususida

18-mavzu. Ogahiy hayoti va ijodi. Nurmuhammad Nishotiy, Sayyodiy va Sayqaliy dostonlari haqida ma'lumot.

Ogahiy hayoti va ijodiy merosi. «Ta'viz ul-oshiqin» devoni. Devon «debocha» sidagi ma'lumotlar. Devonning janr tabiati, g'oyaviy badiiy xususiyatlari. Ogahiy – tarixchi va tarjimon.

Nurmuhammad Nishotiy hayoti va ijodiy merosi va uning o'rganilish darajasi. She'riyati. «Husnu Dil» dostoni. Doston muqaddimasida muallif hayoti hamda dostonning yaratilishi bilan bog'liq ma'lumotlar. Dostonning qisqacha mazmuni, obrazlar tizimi, g'oyaviy, badiiy va majozilik xususiyatlari.

Sayyodiyning «Tohir va Zuhra» dostonining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari. Sayqaliyning «Bahrom va Gulamdon» dostonining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari

III. Amaliy (yoki laboratoriya) mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor-o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi.

Amaliy mashg'ulotlarini tashkil qilishda tavsiya etilgan ilmiy muammo yoki masala yuzasidan talabalarga avvaldan amaliy rejasi va unga muvofiq adabiyotlar ro'yxati beriladi.

Amaliy mashg'ulotlariga ko'proq nazariy muammolarni amalda ko'rib chiqish maqsadga muvofiqdir.

Talabalar amaliy mashg'ulotlarida Alisher Navoiy ijodi, asarlarining badiiyati, mazmun mundarijasini o'rganadilar, shu soha bo'yicha nazariy va amaliy ma'lumotlarga ega bo'ladilar hamda o'zlashtirilgan ma'lumot asosida Alisher Navoiy ijodi haqida tushunchaga ega bo'lishi ko'zda tutiladi.

Amaliy mashg'ulot bo'yicha tavsiya etilayotgan mavzular:

1. Eng qadimgi yozma adabiy yodgorlik
2. Qadimgi og'zaki adabiyot: Mif va Afsonalar
3. Qahramonlik eposlari
4. «Avesto»ning saqlanib qolgan qismlari va ilmiy ahamiyati.
5. «Kul-Tegin» va «Tunyuquq» bitiktoshlarining mazmuni, ulardagi qahramonlik, xalq mustaqilligi, yurt daxlsizligi uchun kurash motivlari va bu g'oyaning bugungi kun bilan hamohanglik jihati.
6. «Oltun yorug'»ning yaratilishi, tarjimalari.
7. Mahmud Koshg'ariy va uning «Devonu lug'otit-turk» asari
8. Yusuf Xos Hojib va uning «Qutadg'u bilig» asari
9. «Qutadg'u bilig» asaridagi qasida va to'rtliklar
10. Yassaviy va uning hikmatlar to'plami

11. Pahlavon Mahmud hayoti va ijodi
12. Rabg'uziy hayoti va ijodi
13. "Qissasi Rabg'uziy" dagi hikmatlarning badiiy-ma'rifiy ahamiyati. Asarda qissa, hikoyat, rivoyat janrlari. Asardagi she'riy parchalari badiiyati: vazn, qofiya va she'riy san'atlar
14. Xorazmiy hayoti va ijodi
15. "Muhabbatnoma" – noma janrining yetuk namunasi sifatida
16. Sayfi Saroyi hayoti va ijodi
17. Sayfi Saroyining "Gulistoni bit-turkiy" asari.
18. Qutb Xorazmiyning "Xisrav va Shirin" dostoni erkin tarjima namunasi sifatida
19. Haydar Xorazmiy hayoti va ijodi
20. Haydar Xorazmiyning "Gul va Navro'z" asari.
21. Durbek hayoti va ijodi
22. Durbekning «Yusuf va Zulayho» dostoni.
23. Atoiy va Sakkokiy hayoti va ijodi
24. Atoiy hayotiga doir ma'lumotlar. Atoiy she'riyati, g'azallariga xos g'oyaviy-badiiy xususiyatlar.
25. Atoiyning badiiy mahorati
26. Sakkokiy qasidanavis.
27. Mavlono Lutfiy hayoti va ijodiy merosi
28. Lutfiyning badiiy mahorati
29. Zahiriddin Muhammad Bobur hayoti va adabiy faoliyati
30. "Boburnoma" tarixiy-adabiy memuar asar. Uning kompozitsion qurilishi, janr xususiyatlari, badiiyati
31. Bobur lirikasining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari
32. "Shayboniynoma" dostonida tarixiy haqiqatning badiiy in'ikosi
33. Mashrab she'riyati tahlili
34. Huvaydo she'riyati tahlili
45. Huvaydo lirik shoir. "Rohati dil" – ma'rifiy-didaktik doston
46. Amiriy – zullisonayn shoir
47. "Zarbulmasal"ning g'oyaviy-badiiy xususiyatlari
48. "Zarbulmasal" badiiyati tahlili
49. Uvaysiy lirikasi
50. Uvaysiy lirikasining g'oyaviy-badiiy xususiyatlari
51. Nodira shariatida ishq talqini va ruhiyat tasviri
52. Munis g'azaliyoti tahlili
53. Munis va Ogahiy she'riyati
54. Nishotiyning "Husnu Dil" dostoni badiiyati va obrazlar tizimi tahlili
55. Ogahiy she'riyatida an'ana va mahorat
56. Muqimiy lirik shoir
57. Muqimiy she'riyatida lirik qahramon va uning ruhiy-ma'naviy qiyofasi
58. Furqat lirikasi
59. Furqat va Zavqiy she'riyati
60. "Xalq kitoblari"ning o'ziga xos xususiyatlari va badiiyati
61. M.Behbudiy hayoti va ijodi haqida ma'lumot
62. A.Avloniy hayoti va ijodi]
63. A.Fitrat – adabiyotshunos

64. "Abulfayzxon" birinchi o'zbek tragediyasi
65. H. Niyoziy –dramaturg
66. "O'tkan kunlar" romani poetikasi
67. "Mehrobdan chayon" romanida tarixiylik va badiiylik
68. A. Cho'lpon she'riyati poetikasi
69. "Kecha va kunduz" romanida xarakter yaratish mahorati
70. G'. G'ulom she'riyatida falsafiylik va badiiy mahorat.

III.2. Seminar mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Seminar mashg'ulotlarini tashkil qilishda tavsiya etilgan ilmiy muammo yoki masala yuzasidan talabalarga oldindan seminar rejasi va unga muvofiq adabiyotlar ro'yxati beriladi. Seminar mashg'ulotlariga ko'proq nazariy muammolar olib chiqilishi maqsadga muvofiqdir.

Talabalar seminar mashg'ulotlarida O'zbek adabiyoti tarixi namoyandalari hayoti va ijodi, asarlar badiiyati, mazmuni-mohiyatini ilmiy-nazariy jihatdan o'zlashtiradilar, adabiy jarayon va badiiy ijod qonuniyatlarini o'rganadilar.

1. Qadimgi adabiy yodgorliklarning tarixiy, ilmiy va adabiy ahamiyati
2. "Avesto" ning tarixiy, ilmiy va adabiy qimmatini
3. Toshbitiklarning tarixiy, ilmiy ahamiyati
4. Irq bitiglari - adabiy manba sifatida. "O'g'uznoma" dostoni.
5. "Devonu lug'atit turk" asari. Asarning o'rganilishi, tuzilishi. Asarning adabiyotga aloqador jihatlari.
6. "Hibatul-haqoyiq" badiiy san'at va adabiy tilning noyob namunasi sifatida. Dostonning tuzilishi va g'oyaviy-badiiy xususiyatlari.
7. "Qutadg'u bilig" asarining yaratilishi, o'rganilishi va o'ziga xos xususiyatlari. Obrazlar tizimi, ularda ifodalangan ramziylik. Asarda adibning falsafiy dunyoqarashining o'ziga xos ifoda etilishi
8. Yusuf Xos Xojibning siyosiy-ijtimoiy qarashlari. Asarda ilm-ma'rifat, odob-axloq masalalarining o'ziga xos talqini.
9. Yassaviy hikmatlarida inson va uning ma'naviy qiyofasiga munosabat, johillik va nodonlik, ishq va oshiqlik, dunyo va uning bir butun mohiyati haqidagi fikrlar.
10. Tasavvuf falsafasi va adabiyot: tasavvuf falsafasining paydo bo'lishi, shakllanishi hamda adabiyot bilan bog'liqligi. Adabiyotda "Kamil inson" timsoli.
11. Pahlavon Mahmud ruboiynavis
12. Pahlavon Mahmud ruboiylarining mavzular doirasi, timsollar tarkibi, g'oyaviy-falsafiy, badiiy xususiyatlari va mazmun-mohiyati.
13. Rabg'uziy va uning "Qisasi Rabg'uziy" asari.
14. "Qisasi Rabg'uziy" asaridagi qissa va hikoyatlar, ularning mazmun-mohiyati, g'oyaviy-badiiy xususiyatlari.
15. "Qissasi Rabg'uziy" asarida qissa va boshqa adabiy janrlar
16. Sayfi Saroyining «Suhayl va Guldursun» asari
17. "Yusuf va Zulayho" dostonida xalq og'zaki ijodi
18. Atoyi g'azaliyoti
19. O'zbek adabiyoti tarixida Atoyi ijodining o'rni.
20. Sakkokiy lirikasi
21. Haydar Xorazmiy "Gulshan ul-asror" asaridagi hikoyatlarning g'oyasi, maqsadi

22. Lutfiy lirikasi, janr xususiyatlari va mavzu ko'lam.
23. Navoiyning ilmiy-nasriy asarlari.
24. Bobur lirikasi. Boburning "Risolai aruz", "Volidiya" va "Mubayyin" asarlarining adabiy qiymati
25. Husayniy devonlari
26. Xoja hikoyalari. "Miftohul-adl" va "Gulzor" to'plamlaridan hikoyatlarning mavzu ko'lam, g'oyaviy-badiiy xususiyatlari
27. Qo'qon adabiy muhiti.
28. Xorazm adabiy muhiti.
29. Turdi Farog'iy ijodiy merosi
30. Anbar Otin hayoti va ijodi
31. Dilshodi Barno hayoti va ijodi
32. Hamza Hakimzoda Niyoziy dramalari tahlili
33. Ishoqxon Ibrat hayoti va ijodiy faoliyati
34. Oybek she'riyatida sof lirika
35. Oybek – romannavis
36. H. Olimjon she'r va dostonlari
37. A. Qahhor – hikoyanavis
38. "Sarob" romanida ruhiyat talqini
39. M. Shayhzoda dramalarida tarixiy hiqiqat va badiiy to'qima
40. Mirtemir she'riyatida vatanparvarlik motivi
41. S. Ahmadning "Ufq" trilogiyasida davr va shaxs talqini
42. O. Yoqubov romanlarida tarixiylik va zamonaviylik
43. Odil Yoqubov zamonaviy mavzudagi romanlarida davr va shaxs fojiasi
44. Pirimqul Qodirov tarixiy romanlarida tarixiy haqiqat va badiiy to'qima
45. Erkin Vohidov - dostonnavis
46. A. Oripov she'riyati poetikasi
47. O'tkir Hoshimov romanlarida Ona obrazi talqini
48. Shukur Xolmirzayev romanlarida inson konsepsiyasi. Davr va shaxs muammosi.
49. Tog'ay Murod ijodida milliylikning o'ziga xos shaklda namoyon bo'lishi. Asarda syujet va kompozitsiya yaratishdagi novatorlik.
50. Murod Muhammad Do'st qissa va hikoyalari tili va uslubi
51. Xayriddin Sultonov asarlarida tarixiylik va zamonaviylik
52. Nazar Eshonqul "Maymun yetaklagan odam" asari
53. Oydin Hojiyeva she'riyatida istiqlof madhi.
54. Halima Hudoyberdiyeva "Dorilamon kunlar keldi", "Uyg'on" she'rlari tahlili
55. Usmon Azim. "Baxshiyona" turkumi tahlili
56. Shavkat Rahmon. "Baxt so'zi", "Vatan tuyg'usi", "Xirgoyi", "O'git she'rlari" tahlili
57. Azim Suyun. "Ustod va shogird", "Unutilgan tillar" she'rlari tahlili
58. Xurshid Davron. "Ota qabri", "Bibixonim" asarlari
59. Muhammad Yusuf she'riyatida Vatan madhi.
60. Mirza Kenjabek she'riyati va tarjimalari
61. Ulug'bek Hamdam. "Ijodkor qismati", "San'at", "Munojot" asarlari
62. Istiqlof davri o'zbek she'riyatining taraqqiyot tamoyillari
63. I. Mirzo, Z. Mirzo she'riyatida milliy ruh va an'analar.
64. Hozirgi o'zbek she'riyatining janriy xususiyatlari
65. Qissachilikning janriy takomili

66. Hozirgi o'zbek romanchiligidagi janriy izlanishlar.
67. Hozirgi o'zbek romanlarida tarixiy shaxslar talqini.
68. Zamonaviy o'zbek nasrida yoshlar xarakteri tasviri
69. Qissalarda milliy an'ana talqini
70. Hikoyachilikdagi uslubiy izlanishlar
71. Hozirgi o'zbek hikoyasida qahramon masalasi.
72. Hozirgi o'zbek dostonchiligida janriy izlanishlar
73. Bugungi dramatik asarlar tahlili
74. E. Xushvaqto'v, E. Samandar, E. A'zam dramalari tahlili
75. Modern adabiyoti namunalari tahlili

IV. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Talabaga mustaqil ta'limni tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish tavsiya etiladi:

1. Darslik va o'quv qo'llanmalar bo'yicha fan boblari va mavzularini o'rganish;
2. Tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zlashtirish;
3. Maxsus adabiyotlar bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
4. Talabanning o'quv-ilmiy-tadqiqot ishlarini bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari va mavzularni chuqur o'rganish;
5. Faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari;
6. Masofaviy (distansion) ta'lim;
7. Fanning ishchi o'quv dasturida mustaqil ta'lim mavzularini ma'lum ma'noda kengaytirish mumkin.

Tavsiya etilayotgan mustaqil ta'limning mavzulari:

1. Dostonchilik muammolarini o'rganish
2. "Ming bir kecha" asarida hikoya qilish san'ati
3. Kaykovusning "Qobusnoma" asaridagi hikoyat va tamsillar
4. Nizomulmulkning "Siyosatnoma" asaridagi hikoyatlar tahlili
5. Umar Xayyom "Navro'znoma" asari tahlili
6. Firdavsiy "Shohnoma"si qahramonlari. Ularning keyingi davr epik poeziyasiga ko'chishi
7. "Chahor maqola" (Nizomiy Aruzi Samarqandiy) asari tahlili
8. Sa'diy Sheroziy "Guliston" asarining Sharq adabiyotida tutgan o'rni
9. Safarnoma va sayohatnoma turkumidagi asarlar (Nosir Xusrav, Ibn Batuta va boshqalarning asarlari misolida)
10. Abduraxmon Jomiyning "Bahoriston" asari tahlili
11. Eski o'zbek tilidagi filologik asarlardan Tole Imon Hiraviyning "Badoi" ul-lug'at", "Abushqa" lug'atlari va Muhammad Yoqub Changiyning "Kelurnoma" lug'atining o'zbek mumtoz adabiyoti tarixi uchun muhim manba ekanligi
12. O'zbek mumtoz adabiyotining Rossiyada va Yevropada o'rganilish tarixi
13. "Devonu lug'otit turk"dagi adabiy janrlarni o'rganish
14. Paxlavyon Mahmud ruboiylari tahlili
15. "Al jomi as-sahih" dagi hadislardan namunalar to'plash
16. Gul va bulbul obrazlari aks etgan baytlar tahlili
17. May, soqiy, tarso, jom, xarobot timsollari keltirilgan baytlarni to'plash
18. Ranglar va raqamlarning ramziy ma'nolari
19. G'azal tahlili mezonlari

20. Bobur g'azallarining vazn xususiyatlarini o'rganish
21. Qadimgi turkiy yodgorliklar bo'yicha O'zbekistonda yaratilgan ilmiy asarlarning bibliografiyasini tuzish, monografiyalarga annotatsiya yozish
22. Ibn Sinoning adabiy faoliyatiga oid asarlar annotatsiyasini tuzish
23. Beruniyning adabiyotga oid faoliyatini o'rganish, "Mineralogiya" kitobidagi hikoyatlarni tahlil qilish
24. Navoiy – xamsanavis
25. "Hayrat ul-abror" dostonining ta'limiy-didaktik xususiyatlari
26. "Farhod va Shirin" dostonida ilm va hunar haqida
27. "Layli va Majnun" dostonida ilohiy ishq mohiyati
28. "Sa'bai sayyor" dostoni hikoyatlarining qiyosiy o'rganish
29. "Saddi Iskandariy" dostonida Iskandar obrazi
30. "Lison ut-tayr" - falsafiy-majoziy doston
31. "Mahbub ul-qulub" – axloqiy-ta'limiy asar
32. Navoiy – adabiyotshunos
33. Navoiyning ilmiy-nasriy asarlari
34. Bobur lirikasi
35. "Boburnoma"ning badiiy xususiyatlari
36. Muhammad Solih hayoti va ijodi. "Shayboniynoma" – tarixiy doston
37. Xoja hikoyalari
38. Rahimbobo Mashrab ijodida falsafiylik
39. Xo'janazar Huvaydo ijodida o'ziga xoslik
40. Gulxaniy ijodida masallar badiiyati
41. Jahonotin Uvaysiy g'azallari mavzusi va tahlili
42. Mohlaroyim Nodira lirikasining janriy xususiyatlari
43. Munis Xorazmiy ijodiy merosi
44. Nishotiy hayoti va ijodi
45. Ogahiy hayoti va ijodi
46. Zokirjon Furqat hayoti va ijodiy merosi
47. Publitsistika rivojida jadid ijodkorlarining o'rni
48. Avloniy dramalarida jadidchilik g'oyalari va davr fojiasi talqini
49. Fitrat prozasida davr illatlarining fosh qilinishi
50. Hamzaning "Salom ayting" turkum she'rlarini tahlil qilish
51. Abdulla Qodiriyning xarakter yaratish mahorati
52. Cho'lponning xarakter yaratish mahorati
53. XX asrning 20-30-yillari adabiyotidagi yetakchi tamoyillarni o'rganish
54. II jahon urushi va urushdan keyingi davr O'zbek adabiyoti tarixini tahlil qilish
55. H. Olimjon ijodining adabiyotshunoslikdagi tadqiqi
56. Mirtemirning "Surat" dostoni tahlili
57. XX asrning 70-80-yillari o'zbek nasriga xos yetakchi xususiyatlar
58. A. Muxtor she'riyatiga xos poetik obrazlarni o'rganish
59. E. Vohidovning istiqlol davridagi ijodi
60. Tog'ay Murod romanlarida shaxs fojiasi talqini
61. O'. Hoshimovning "Tushda kechgan umrlar" romanida fojiaviylik
62. Sh. Xolmirzayev romanlarida davr va shaxs fojiasi talqini
63. Bugungi adabiy j arayonda dostonchilik muammolari
64. Istiqlol davri adabiyotining taraqqiyot tendensiyalari

	65. Istiqloq davri o'zbek she'riyati sohasidagi izlanishlar 66. Hozirgi adabiy tanqidchilik tamoyillari 67. O'zbek tarixiy romanchiligining yuzaga kelishi va taraqqiy etish tendensiyalari 68. Bugungi kun o'zbek dramaturgiyasiga xos yetakchi xususiyatlar 69. Bugungi kun o'zbek publitsistikasida davr muammolarining yoritilishi 70. O'zbek adabiyoti tarixiga G'arb adabiyotining ta'siri. Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: ➤ O'zbek adabiyoti manbalar va ularning mazmuni haqida bilimga ega bo'ladilar. ➤ Og'zaki ijod namunalari va ularning janri, badiiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'ladilar. ➤ Afsona, doston va o'zbek marosimlari haqida ma'lumotlarga ega bo'ladilar. ➤ O'zbek xalq og'zaki ijodi va uning namunalari haqida bilimga ega bo'ladilar. ➤ <i>Ko'nikma va malakalar jihatidan:</i> ➤ Folklor namunalarini tahlil qilish konikmasi. ➤ Janr, badiiy tasviriy vositalar, shakl va mazmun munosabatini tahlil etish malakasi. ➤ O'zbek xalq og'zaki ijodini o'rganish va o'rgatish malakasi. ➤ Folklor namunalaridan variant va versiyalarni tahlil qilish malakasi.
4.	VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • tarqatma materiallar; • ko'rgazmali qurollar; • Kompyuter; media • Internet yangiliklari; • muammoli ta'lim; • qiyosiy tahlil.
5.	VII. Kreditni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'liq o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat ishini topshirish lozim.
6.	Asosiy adabiyotlar: 1. Rahmonov N. O'zbek adabiyoti tarixi tarixi. (Eng qadimgi davrlardan XV asrning birinchi yarmigacha) – Toshkent: "Sano-standart" nashriyoti, 2017. 2. Vohidov R., Eshonqulov X. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. O'quv qo'llanma. – T.: Adabiyot jamg'armasi, 2006. 3. Mirzayev S. XX asr O'zbek adabiyoti tarixi. – T.: Yangi asr avlodi, 2004. 4. Orzibekov R. O'zbek mumtoz adabiyoti tarixi. – T.: Fan, 2006. Qo'shimcha adabiyotlar: 1. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Tanqidiy tahlil, qat'iy tartib-intizom va shaxsiy javobgarlik – har bir rahbar faoliyatining kundalik qoidasi bo'lishi kerak. Mamlakatimizni 2016-yilda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishning asosiy yakunlari va 2017 yilga

	mo'ljallangan iqtisodiy dasturning eng muhim ustuvor yo'nalishlariga bag'ishlangan Vazirlar Mahkamasining kengaytirilgan majlisidagi ma'ruza, 2017-yil 14-yanvar / SH.M. Mirziyoev. – Toshkent: O'zbekiston, 2017. – 104 b. 2. Mirziyoev Shavkat Miromonovich. Qonun ustuvorligi va inson manfaatlarini ta'minlash – yurt taraqqiyoti va xalq farovonligining garovi. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilinganining 24 yilligiga bag'ishlangan tantanali marosimdagi ma'ruza. 2016-yil 7-dekabr / Sh.M. Mirziyoev. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. – 48 b. Axborot manbalari (saytlar): 1. www. literature.uz 2. www. genhis.philol.ru. 3. http://en.wikipedia.org/wiki/Structuralism 4. http://www.brocku.ca/english/courses/4F70/struct.html
7.	Fan dasturi Samarqand davlat universiteti Kattaqo'rg'on filiali Kengashining 2022-yil 05.09 . dagi 1-son bayonnomasi bilan ma'qullangan.
8.	Fan/modul uchun mas'ullar: D.R.Sayipova – SamDUKF, "Gumanitar fanlar" kafedrasi o'qituvchisi.
9.	Taqrizchilar: D.Ganiyeva – SamDUKF , "Gumanitar fanlar" kafedrasi o'qituvchisi (ichki) tasdiqlangan taqriz oxiridan qo'shiladi. I.Sulaymonov.- SamDU, Mumtoz adabiyot tarixi kafedrasi dotsenti, f.f.d. (tashqi) tasdiqlangan taqriz oxiridan qo'shiladi.